

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukem garmon) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Portugalia. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 31go grudnia. W gminie włości Urłów, obwodzie złoczowskiem założono regularną szkołę parafialną, a na wyposażenie jej obowiązala się gmina Urłów wspólnie z Chrabużną płacić po wieczne czasy na utrzymanie nauczyciela rocznie 80r. m. k. gotówką w ryczałtowych ratach kwartalnych.

Następnie obowiązaly się rzeczono gminy każdoczesnemu nauczycielowi, który oraz ma pełnić obowiązek diaka, za tę ostatnią służbę dodawać rocznie 14 meców 4 mas zyta w wartości 21r. 22 $\frac{1}{2}$ kr. m. k. 14 meców 4 mas jęczmienia w wartości 14r. 15kr. m. k. i 2 meców 8 mas kartofli w wartości 1r. m. k.

Oprócz tego przeznaczyła gmina Urłów z Chrabużną po wieczne czasy dla mającej się zaprowadzić szkoły położony w Urłowie pod top. liczbą 57 i 1652 ogród, obejmujący 1123 sążni kwadratowych z rocznym przychodem w kwocie 1r. 31 $\frac{1}{4}$ kr. m. k. i obowiązala się płacić od tego ogrodu przypadający podatek gruntowy.

Na umieszczenie szkoły i nauczyciela przeznaczyły rzeczono gminy na wieczne czasy wystawiony w Urłowie sub CN. 17 budynek szkolny i obowiązaly się utrzymywać go zawsze w dobrym stanie i własnym kosztem posprawić potrzebne sprzęty szkolne.

Nakoniec obowiązaly się te gminy po wieczne czasy na opał szkoły i pomieszkania nauczyciela dodawać rocznie 8 kóp okłotów słomy licząc kope po 2r. m. k.

Okazaną temi składkami pożyteczną dążność ku rozszerzeniu szkół elementarnych podaje c. k. Namiestnictwo z uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

(Rozporządzenia naczelnaj władzy policyjnej. — Ostrzeżenie przed „Monetary et Credit Office.“)

Wiedeń, 3. stycznia. W sprawie komunikacji powszechnej wydała c. k. naczelnaj władza policyjna w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych rozporządzenie, że konwój pasażera może być wciągnięty do karty legitymacyjnej z zachowaniem warunków, zawartych w §. 20 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15. lutego zeszłego roku.

Następnie postanowiono, że przez legitymacyjną kartę głowy familijnej mogą być uważani za legitymowane także jadąca z nim małżonka, małoletnie jego dzieci, pupile i powinowaci pod zaręczeniem głowy familijnej za tożsamość osób, chociaż w jego karcie legitymacyjnej nie są wyrażone.

— W ostatnich czasach ogłaszano inseratami w niektórych, a mianowicie w węgierskich dziennikach, według których *Monetary et Credit Office 137 Dover Road S. E.* albo *Albany Road 1. 103* w Londynie ofiaruje się pożyczać właścicielom prywatnym albo kupcom austryackiego cesarstwa na osobiste albo inne zabezpieczenie pod słusznymi warunkami rozmaite kwoty zaczawszy od 500 złr. i wyżej. *Monetary et Credit Office* żąda przy terażniejszych pieniężnych stosunkach wynagrodzenia tylko 4%, a zamawiając sobie, aby zaraz przy staraniu się o pożyczkę załączono w pisemnem podaniu i wynagrodzenie za pożyczkę według sumy pożyczającej, od 20 do 60 złr. pod tytułem „Indemnity“. To zwróciło podejrzanie, że przedsiębiorstwo nie jest uczciwe, i że podobnem ogłoszeniem zamierza tylko podchodzić łatwowiernych, których liczba pomnaza się niestety coraz więcej.

Zasiągnięto więc w urzędowej drodze bliższego o tak zwanym „*Monetary and Credit Office*“ wyjaśnienia, i dowiedziano się, że ten zakład jestto biuro wywiadowcze pod nazwiskiem „*Else May et Comp*“, znane dobrze londyńskiej policyi z oszukaństwa. Ostrożność z jaką panowie *Else May* działają, równie jak rzadkie wypadki, w których według istniejących angielskich praw może nastąpić przyaresztowanie a ztąd kryminalny proces, nie dozwalały angielskim władzom policyjnym wystąpić urzędownie przeciw temu zakładowi.

A ponieważ w takim stanie rzeczy osoby wdające się w interes z „*Monetary and Credit Office*“ nie mogą spodziewać się przeciw oszustom opieki u angielskich sądów, zatem niniejszem zwraca się uwagę wszystkich austryackich poddanych na nierzetelne tego zakładu postępowanie, oraz ostrzega się wszystkich od zawiązywania jakichkolwiek stosunków.

Ameryka.

(Nieporozumienia z Rosyą. — Doniesienia z Meksyku.)

Nowy Jork, 18go grudnia. Dziennik *Triester Zeitung* wzmiankuje, że między Stanami zjednoczonymi a Rosyą zaszły pewne nieporozumienia; Rosya zakazała połów wielorybów w zatokach i w pobliżu rosyjsko-azyatyckich wysp. Właśnie tam odbywają Amerykanie najglówniejszy połów wielorybów. Na to przedsiębiorstwo wyłożono 30 do 40 milionów dolarów, 150 okrętów trudni się tym połowem a przeszło 6000 majtków znajdują w tem utrzymanie. Rosya nie zrobiła nigdy ani wzmianki, że ochockie morze jest morzem rosyjskiem, a Amerykanie sądzili, że jest ich własnością. Nawet połów wręku rządu hawajskiego należy właściwie Amerykanom. którzy w tej myśli wysyłają 15 okrętów i 500 zatrudniają ludzi. W końcu dodaje, że okręta łowieckie gotowe są radzić sobie same.

Washington, 14go grudnia. Na dzisiejszem posiedzeniu Izby deputowanych oznajmiono prezydującemu licznych członków rozmaitych komitetów. — Najnowsze dnia 14. grudnia do Waszyngtonu z północnego Meksyku nadeszłe wiadomości donoszą: W Tampiko chciano podczas uczty zamordować jenerała Moreno, kilku officerów i cywilnych urzędników. Don Waldemar naczelnik morderców został zabity.

Portugalia.

(Ministryum uzupełnione.)

Lizbona, 23. grudnia. Ministryum uzupełniło się, według doniesień *Monitora*, wstąpieniem do gabinetu ministra sprawiedliwości pana José Silvestre Ribeiro, byłego cywilnego gubernatora Madeiry i Azorów. Nowy minister ma w Lizbonie sławę światłego prawnika i jest autorem dzieła o kodexie administracji.

Hiszpania.

(Wiadomości bieżące.)

Madryt, 30go grudnia. Dekret z 30. września, względem obiegu towarów, został zniesiony. Dekret królewski reguluje podział robót publicznych w całym królestwie.

Anglia.

(Uroczystość dworu. — Sprawa indyjska. — Rozruchy w Dublinie. — Wiadomości bieżące. — Lord Redcliffe.)

Londyn, 1. stycznia. Dziennik *Court Journal* pisze: Zaślubiny J. M. najstarszej Królowny z księciem Fryderykiem Wilhelmem pruskim odbędą się w poniedziałek d. 25. stycznia w królewskiej kaplicy w zamku St. James. Oprócz rodziny królewskiej znajdować się będą na tej uroczystości J. M. Król Belgów, Ich królewskie Mości księstwo Brabantu, hrabia Flandryi, księstwo Pruscy, księżęta Fryderyk Karol, Albrecht, Karol Albrecht, syn księcia Albrechta, księżę Adalbert, księżę Hohenzollern-Sigmaringen, W. księstwo Badeńscy, księżę Wilhelm Badeński, brat W. księcia i księstwo Sachsen Koburscy. Wszyscy ci dostojni goście przybędą dnia 15. stycznia do Londynu i wysiedą w pałacu bukinghamskim. Na przyjęcie gości powróci i cały dwór królewski na dniu 15. stycznia do Londynu. Dnia 20. stycznia wyprawi J. M. Królowa świetny bal w pałacu bukinghamskim. J. M. księżę Fryderyk Wilhelm przyjedzie do Londynu aż 23. Po ślubie na d. 25. uda się księżę wraz z nowozaślubioną królowną z pałacu bukinghamskiego do zamku w Windsorze.

Wyjazd Ich król. Mości do Prus przeznaczony na wtorek dnia 2. lutego. Odpiłyną z Grevesend do Antwerpii na królewskim yachcie „*Victoria and Albert*.“

— Rząd angielski otrzymał obecnie z czterech stron sprawozdanie co do tego punktu, czy powstanie indyjskie było tylko wojspowem, czy też i naród cały brał w nim udział. Wszystkie cztery rozprawy mienią dzisiejsze powstanie czysto wojskowem.

— W Dublinie wybuchły w dzień Bożego narodzenia krwawe zajścia między wojskiem liniowym a żołnierzami milicyi. Pułki liniowe przeniesiono zaraz na inne leże.

— Wicekról iryjski lord Carlisle wraca temi dniami po dłuższej niebytności na swą posadę do Dublina.

Mr. Brunel postanowił przyłożyć wszelkiej usilności, aby jeszcze w zeszłym roku poruszyć *Leviathana* z miejsca. Dotychczas nie wiadomo jeszcze, jaki skutek osiągnęła ta ostatnia próba.

— Sprawie lorda Redcliffe poświęca *Times* osobny artykuł. Po lorda podróży za urlopem nastąpi może oraz i stanowcze jego ustąpienie z dyplomacyi. Turcja była pierwszym polem jego działania, i będzie zapewne ostatniem. Teraźniejsi polityczni weterani zwracają nas w czasy minione, a spieszenie następujące po sobie wypadki naszego wieku tem mocniej nam dolegają, że długie życie dyplomatów przykuwa pełnych nadziei i młodych mężów na podrzędnych stanowiskach. Lord Stratford Canning przybył w młodym jeszcze wieku zaraz po ustąpieniu admirała Duckworta z Dardanelów w 1807 roku do Konstantynopola. Dziś starym dyplomatą wrócił na krótki czas a może na zawsze do domu. Wszystkie jego zatargi osobistości będą wkrótce zapomniane. Mało kto wyrzucać mu będzie jego nieprzystępność i wymysły. Na odwrot inni będą zapewne z każdym rokiem co raz więcej oceniać jego usiłowania, którełożył dla ojczyzny, dla Turcyi i świata. W każdym razie rozwiązał zadanie, przy którym każdy słabszy od niego charakter byłby zachwiał się niezawodnie. A nawet zdaje się, że jego wady były środkiem spełnienia swej misyi.

Francya.

(Nowiny dworu. — Nowe budowle. — Wyprawy wojenne młodych oficerów. — Emisya bonów. — Rozszerzenie miasta. — Podział ludności według wyznania. — Kanał Suez. — Pomnik Alfredowi Musset. — Wybory. — Misyonarze do Chin. — Wykaz banku.)

Paryż, 1. stycznia. Dziś byli Ich Mość Cesarstwo na mszy w kaplicy Tuileryów i przyjmowali sakrament komunii jak zwykle co roku. Potem była wielka recepcya w Tuileryach. Wszystkim wysokim dygnitarzom państwa i korporacyom towarzyszyły oddziały kawaleryi do Tuileryów. Oprócz tych zebrał się także oficerowie armii lądowej i morskiej, jako też gwardyi narodowej. Ich Mość Cesarza i Cesarzową otaczali w ciągu recepcyi członkowie familii cesarskiej, dwór, ministrowie i dygnitarze korony. Książę Ludwik Lucyan jest chory i nieznajdował się przy recepcyi.

— Zamierzając rozszerzyć i upiększyć gmach cesarskiej biblioteki i akademikę Morcier wypracuje plan przyszłych budowli około gmachu.

— Armia francuska posiada oficerów, co licząc dopiero sześć lat służby, brali już udział w pięciu wyprawach wojennych. Jeden z nich podporucznik Fernet ranny sześć razy w boju, otrzymał krzyż kawalerski legii honorowej.

— Najnowszy zeszyt buletynu ustaw zawiera dekret cesarski, który upoważnia ministra finansów podwyższyć na r. 1858 o 350 mil. emisję bonów skarbowych.

— Co do zamierzonego rozszerzenia stolicy upewnia *Patrie*, że prace przygotowawcze już się rozpoczęły, a nowe linie miasta obejmą naprzód tylko gminy Passy, Anteuil, Boulogne, później zaś pociągną się aż po Sekwanę. W razie potrzeby dalszego rozszerzenia weielonoby i Neuilly do miasta a przedmieścia rozpoczynaliby się już przy moście w Asnieres.

— Według jednej z paryskich korespondencyi *Norda* znajduje się wpośród 1,053.000 mieszkańców Paryża tylko 28.000 niekatolików, podzielonych na najrozmaitsze wyznania chrześcijańskie. Katolicy podzieleni są na 49 probostw, na których czele stoi 800 księży świeckich. Klasztorów męskich posiadają w Paryżu 12, kobiecych 48. Zakonniki i zakonnice stoją na czele 68 rozmaitych zakładów dobroczynnych.

— W kółkach urzędowych zapewniają: Co do przekopania międzymorza Suez porozumiały się z sobą mocarstwa, że wtedy tylko może projekt ten przyjść do skutku, kiedy w sprawie tej przyjdzie naprzód do umowy między wszystkimi interesowanymi państwami europejskimi.

— Cesarz zakupił na ementarzu Pére la Chaise miejsce, gdzie przyjaciele zmarłego poety Alfreda de Musset zamierzali wznieść pomnik na cześć jego pamięci. Cesarz zamierza urzeczywistnić ten zamiar na koszt państwa.

— Młody książę Cambacéres, którego wybór w departamencie Aisne unieważniono dla braku lat przepisanych, wybrany został napowrót w tym samym departamencie. Otrzymał 19.000 głosów bez wszelkiego współzawodnictwa.

— Dr. Tholoxan, lekarz w Val de Grace w wojskowym szpitalu w Paryżu, został pierwszym lekarzem nadwornym Szacha perskiego, w miejsce zmarłego dr. Ludwika Cloquet.

— W Tongking zaszły nowe prześladowania chrześcian. Następca zamordowanego biskupa Diaz, Melcheor, z trudnością tylko może się utrzymywać na swem stanowisku. Jak tylko rozgłosiło się we Francyi, że prześladowania chrześcian wzmogły się w indochińskich krajach, zgłaszają się ze wszystkich stron młodzi ludzie, pragnąc odejść w misyach do tych krajów.

— W dzień nowego roku wysłała Cesarzowa swoje damy honorowe do rozmaitych szpitali paryskich, aby rozdały upominki noworoczne pomiędzy chore dzieci.

— W terażniejszej porze noworocznej mieli kupcy paryscy niesłychanie wielki odbyt. Znaczniejsze magazyny nie mogły nastarczyć wszystkim zamówieniom.

— Zapas gotówki banku paryskiego wynosił do niedawna 270 mil., teraz zaś umniejszył się na 255 milionów. Ubytek ten acz nie bardzo znaczny zniewolił bank francuski nie zniżyć dopoty dyskonta na 5 procentu, pokąd bank londyński pierwszego nie uczyni kroku.

Szwajcarya.

(Sprawa werbunków dla Neapolu.)

Zakaz werbunków nabawia nowych kłopotów radę związkową. W Genewie sąd przysięgłych uniewinnił znanych werbowników, a w Bernie uchylili komisya śledcza zaskarzenie na wniosek jeneralnego prokuratora. Rada związkowa przedłoży w tym względzie obszernie sprawozdanie zgromadzeniu związkowemu. Do tego obwieścił jeszcze rząd sardyński, że wszystkich na rachunek neapolitański zaciągniętych Szwajcarów zawróci napowrót do ojczyzny, jeśli nie wykażą się pewnymi papierami legitymacyjnymi, co dla wielu będzie zupełnem niepodobieństwem.

Włochy.

(Kłeski trzęsienia ziemi.)

Neapol, 24. grudnia. Urzędowe raporta wliczają coraz większe nieszczęścia trzęsienia ziemi. W samej wiosce Pola liczą więcej jak 2000 zabitych, w Valla Diana zginęło blisko 2600 ludzi, a z gruzów wioski Castelsano wyciągniono dotąd więcej niż 400 pobitych. Całe rodziny znachodzą się zakopane w ruinach swych domów, a całe okolice przedstawiają straszny widok gruzów. Wszystkich zabitych obliczają na 10.000. Lecz i ta cyfra jest może daleką jeszcze od rzeczywistości. Bolesne jęki przerażają kraj cały. Król wszelkich używa środków, aby według możności ulżyć nieszczęściu. Minister finansów otrzymał zlecenie, niczego nie szczędzić, ażeby nieść ulgę. Wojskowych lekarzy, mnóstwo desek, belek, łuzek, prześcieradeł, odzienia, leków, chleba, mąki i innych żywności wystano parostatkiem na sąsiednie wybrzeża. Lekarze, oficerowie korpusu inżynierów, cywilni inżynierowie, kilka kompanii saperów i marynarki musieli także udać się tam natychmiast dla urządzenia prowizorycznych mieszkań dla tych tysięcy zostających pod gołem niebem; szpitale zaś na przyjęcie rannych i pokaleczonych już urządzono. W stosunku do zabitych ma być nie bardzo wielka liczba rannych i kalek. Gruzy domu, załamane w pół minuty, więcej zabijały jak ranity. Tem straszniejszą musiała być ta katastrofa, że wydarzyła się w nocy i dotknęła większą część swych ofiar pogrążonych we śnie.

Niemce.

(Podwyższenie płacy urzędnikom. — Służba wojskowa.)

Sztutgarda, 27. grudnia. Rząd oddał stanowemu wydziałowi projekt ustawy względem polepszenia płac; według tej ustawy, z wyjątkiem pewnych kategorii (jak n. p. ministrów i innych wyższych stopni) nastąpi przy stałych płacach pobieranych z kasy państwa, na miejsce czwartej części, zapłata w zbożu, — za cztery reńskie pieniężnej kwoty, ma być wyznaczona jedna miara zboża.

Hanower, 29. grudnia. Dziennik *Hanov Ztg.* donosi: Ponieważ całorocznem przyjmowaniem znacznej liczby kadetów i ochotników pokryły się nadzwyczajne potrzeby armii, zatem przywraca się dawna ustawa, według której może mieć ten tylko nadzieję osiągnąć stopień oficera przy królewsko-hanowerskiej armii, kto został przyjęty do królewskiego korpusu kadetów.

Rosya.

(Sprawa uwolnienia włościan.)

W sprawie zamierzonego usamowolnienia włościan w Rosyi znane są dwa dalsze dokumenta. Jeden z nich reskrypt cesarski do jeneralnego-gubernatora wojennego Petersburga, pozwala szlachcie gubernii petersburskiej odpowiednio jej dawniej wyrażonym życzeniom polepszyć położenie włościan i utworzyć w tym zamiarze osobny komitet z swego grona. Tak skład jako też prace komitetu mają się zastosować ściśle do przepisów wydanych w tej samej kwestyi dla gubernii wileńskiej, kowieńskiej i grodzieńskiej. Właściciele ziemscy wybiorą za potwierdzeniem gubernatora po dwóch członków z każdego powiatu a dwóch innych wybiera sam jeneralny gubernator. Reskrypt cesarski zamyka się następującymi słowy:

„Poruczając ci zarząd i czuwanie nad tą ważną kwestyą w gubernii petersburskiej, polecam ci także wydać potrzebne instrukcje komitetowi, aby prace swe z pomyślnym przeprowadził skutkiem. Wypracowany w komitecie projekt nadeszlesz z potrzebnymi wyjątkami i szczególnymi regułami dla najgłówniejszych miejscowości gubernii petersburskiej jakoteż z dołączeniem swych własnych uwag do ministra spraw wewnętrznych, ten zaś przedłoży je mnie do potwierdzenia. Podając niniejszem szlachcie gubernii petersburskiej środki do uregulowania i polepszenia stosunków włościańskich na podstawie moich stałych zasad wypowiedzianych, tuszę, że szlachta usprawiedliwi w zupełności zaufanie, jakie powołałem do udziału w tak ważnej sprawie okazując jej dowodnie, i spodziewam się, że za Boską pomocą i jej światłem przyczynieniem się cała ta sprawa pomyślnym w końcu uwieńczy się skutkiem. Obowiązkiem twoim będzie czuwać surowo, aby włościanie trwali w postuszeństwie dla swych dziedziców i nie dawali wiary żadnym błędnym podszeptom i fałszywym pogłoskom.“

Drugi dokument jestto reskrypt ministra spraw wewnętrznych, wydany pod tą samą datą do jeneralnego gubernatora wojennego Pe-

tersburga, a podobny zupełnie do poprzednich instrukcji dla gubernii grodzieńskiej, kowieńskiej i wileńskiej. Zawiera tylko kilka punktów nowych obok znanych rozporządzeń dawniejszych, mianowicie: Za przyzwoleniem gubernatora może komitet powoływać także innych właścicieli ziemskich, aby zasiągnąć objaśnienia w pewnych wypadkach szczególnych. Gdzie włościanie za swe własnym kosztem wystawiane chaty i zagrody wpłacają się w jednej ogólnej na całą gromadę wspólnie przypadającej sumie, tam pozostaną te chaty i zagrody ich stałą i bezwzględną własnością, gdzie zaś wykupują się pojedynczo, tam rozciąga się administracja gromady na wszystkich bez wyjątku i czy kto pojedynczo opłacił lub nie swoje zagrody, winien się poddać zarządowi gromadzkemu. Co do innych posiadłości, nadanych chłopom ze strony dworu, to i te pozostaną nadal własnością gromadzką i bez przyzwolenia gromady nie wolno pojedynczym właścicielom mieniać się za nie z dworem. Tak spłatę za wystawione własnym kosztem chaty i zagrody jakoteż czynsz od gruntów nadanych od dziedzica należą obliczać nie według ich wartości bezwzględnej ale według spływających z nich korzyści gospodarskich; spłata za mieszkania może być rozdzielona na roczne raty. Każda rodzina włościańska ma prawo do części gruntów, pozostawionych gromadzie do użytkowania. Stosunki dziedzictwa w rodzinie należy uporządkować. Gdy w ciągu spłaty za mieszkania włościanin chciał się przenieść w inne miejsce, będzie potrzebował do tego nie tylko pozwolenia dziedzica ale i gromady. Obok przepisanych gubernii wileńskiej, kowieńskiej i grodzieńskiej prac, ma komitet gubernii petersburskiej naradzić się także co do sposobu utrzymania wiary i moralności między włościanami.

Turcja.

(Pojednania p. Thouvenel z Reszylem Baszą. — Dywan wołoski rozwiązany. — Przesilenie finansowe. — Naib Emin Bej.)

Według najświeższych wiadomości z Stambułu, otrzymanych w Marsylii na dniu 30. grudnia, sprawiło pojednanie się Reszyda Baszy z panem Thouvenelem bardzo pomyślne wrażenie. J. M. Sultan wyraził nawet z tego powodu swoją radość szczególną W. Wzryrowi. P. Thouvenel ma wkrótce oddać pierwszą urzędową wizytę Reszydowi.

— Dywan wołoski został rozwiązany. To samo nastąpi wkrótce i z dywanem mułtańskim.

— Przesilenie finansowe trwa ciągle w Carogrodzie a utrudnia je jeszcze znaczny odpływ gotówki do Marsylii. Rząd zamianował osobną komisję, aby obmyśleć środki do zażegnania dalszych niebezpieczeństw i kłopotów.

— Internowany w Damasku przewodząca Czerkiesów Naib Emin uciekł z pod straży.

— *Journal de Constantinople* podaje pod d. 23. grudnia następujące urzędowe doniesienie:

„Naib Emin Bej, według własnego zeznania jeden z przywódców czerkieskich, przybył przed niejakim czasem do Stambułu i został internowany w Damasku, gdzie łaska Jego cesarskiej Mości zapewniła mu jak najlepsze utrzymanie i stanowisko. Z ubolewaniem dowiedział się jednak rząd otomański, że człowiek ten nadużywając świadczonych mu względów, umknął z Damasku, aby wrócić do Czerkiesyi.

Postępek ten Naiba Emina Beja jest pod każdym względem naganny, a ponieważ może upowszechnić mniemanie, że nastąpił za porozumieniem z rządem tureckim, przeto w. Porta poczytuje sobie za obowiązek oświadczyć otwarcie przed całym światem, że wymieniony powyżej przewodząca nie stał w najmniejszych związkach z rządem otomańskim.“

A z y a.

(Doniesienia z Indyi.)

Dziennik *Pays* donosi: Dnia 27. listopada odbyła się w Bombaju wielka uroczystość Parsów, których znajduje się wielu w tem mieście. Wielbiciele ognia przybyli ze wszystkich części Indyi, aby być świadkami rozniecenia ognia w wielkiej świątyni Guebrów. Nowy ogień musi palić się bez przerwy rok cały. Uroczystość odbyła się najspokojniej. Lord Elphinstone, gubernator bombajskiej prezydencji przybył z Kalkuty po odbytej tam z lordem Kanningem konferencji. Dnia 1. grudnia wysłał okrętem transportowym „Adeu“ wojsko do Hongkongu. Dziennik *Bombaj Times* podaje przesadnie liczbę w około Luknowa zgromadzonych powstańców na 100.000 ludzi. Sir Colin Campbell musiał zatem postępować ostrożnie, i zdaje się, że tę przezorność zachował na tak długo, póki nie wzmożni się przybywającymi na Kalkutę europejskimi pułkami. Na brak transportowych środków uskarżają się powszechnie. Sir Colin wysłał po przybyciu swoim do Alumbagu pozostałych tam jeszcze rannych z korpusu Havelocka do Kawnpura. Rannych konwojowali Sikowie, i o mało nie padli ofiarą pomyłki, gdyż nadchodząca właśnie brygada Peela, mając Sików za oddział nieprzyjacielski, zamierzała dać do nich kartaczowego ognia, gdy szczęściem poznała jeszcze dość wcześniej twarz europejskiego wojskowego lekarza. W ogóle przeprowadził sir Colin 3000 Europejczyków, 3000 Sików i innych krajowców do Alumbagu, gdzie zastał korpus brygadyera Granta. Dziennik *Bombaj Times* kończy swe doniesienia temi słowy: W Audzie jest jeszcze wiele do czynienia, jednak uaczelnny wódz ma liczną armię, a gdy Luknow otrzymał już odsiecz, nie potrzebuje się spieszyć. Niepotrzebujemy już więcej działać gwałtownie, i narządzać się na krwawe ataki wymagające wiele ofiar, a których przy więk-

szej ostrożności i przy użyciu całej naszej artylerji można uniknąć. Cała zbrojna siła w Audzie wynosi obecnie 12.000 ludzi, i składa się z 9. pułku lansierów, brygady majtków, z 1 pułku madraskiej piechoty, z królewskich 5, 8, 23, 53, 64, 75, 78, 82, 84 i 93 pułków oprócz doskonałego parku artylerji, z brygady strzelców, z oddziału królewskiego korpusu inżynierów, z artylerji Sików i konnicy. — Wszystko pod odpowiednem dowództwem i w stanie największej dzielności.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Medyolan, 2. stycznia. Stan zdrowia Jego Excelencji fm. hrabi Radetzkiego pogorszył się wczoraj; siły żywotne wyczerpują się coraz bardziej.

Paryż, 4. stycznia. Dzisiejszy *Monitor* donosi z Jas z 2. b. m.: Dywan mołdawski zakończył posiedzenia swoje adresem dziękczynnym do mocarstw.

Londyn, 4. stycznia. Paropływ „Europa“ przywiózł 2,337.742 dolarów gotówki i pocztę z Nowego Yorku do 23. grudnia. Senat zezwolił na wydanie bonów skarbowych w sumie 20 milionów dolarów. Rząd wydał rozporządzenia przeciw Walkerowi.

Turyń, 3. stycznia. Izba deputowanych przyjęła wczoraj po dwudniowych debatach wniosek deputowanego Cardony, przezwana, że używanie środków duchownych (mezzi spiritali) ze strony duchowieństwa, by wpływać na wybory, stanowi przymus moralny, który mógł dać powód do śledztwa.

Rzym, 28. grudnia. W zastępstwie kardynała dziekana, któremu przeszkodziła słabość podeszłego wieku, złożył kardynał Matter Ojcu Świętemu życzenia św. kolegium w dzień Bożego Narodzenia. Wiadomość o blizkiem zawarciu konkordatu między stolicą apostolską i Neapolem zbija ją dzienniki.

Neapol, 29. grudnia. Liczbę ofiar trzęsienia ziemi podają na 30.000.

Wiadomości handlowe.

(Targ Olomuniecki na woły.)

Olomuniec, 23. grudnia. Na dzisiejszy targ przypędzili kupcy krajowi, galicyjscy i węgierscy 157 sztuk bydła rzeźnego, a mianowicie: Josel Rotter z Limanowa 18, Leib Zucker z Dąbrowy 22, Samuel Körbel z Karwańca 10, Sandel Passler z Brzeska 26, Abraham Klausenstok z Przeworska 12, Hersch Felder z Ustrzyk 23 i 13, a mniejszymi partjami 33, ale dla zbyt wygórowanych cen pozostało 64 sztuk niesprzedanych. Ceny spadły nieco w porównaniu z przeszłym tygodniem. Najwyższa była na 920 ₰ mięsa i 16 ₰ łożu 565 zr. w. w., najwyższa na 500 ₰ mięsa i 20 ₰ łożu 265 zr. w. w. Cena przeciętna z 54 sprzedaży wynosiła na 660 ₰ mięsa i 65 ₰ łożu 400 zr. w. w.

Kurs lwowski.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	45	4	48
Dukat cesarski	4	48	4	51
Półimperyal zł. rosyjski	8	19	8	24
Rubel srebrny rosyjski	1	36 $\frac{1}{2}$	1	37 $\frac{1}{2}$
Talar pruski	1	33 $\frac{1}{2}$	1	35
Polski kurant i pięciozłotówka	1	10	1	11
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	78	—	78	27
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne } bez kuponów	77	18	77	48
5% Pożyczka narodowa	83	30	84	20

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 4. stycznia o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 84 $\frac{1}{8}$ —84 $\frac{1}{4}$. Pożyczka z r. 1861 S. B. 5% 92—93. — Lomb. wen. pożyczki z 5% 95 — 95 $\frac{1}{2}$. Obligacje długu państwa 5% 81 $\frac{3}{8}$ —81 $\frac{7}{8}$, det. 4 $\frac{1}{2}$ % 71 $\frac{3}{8}$ —71 $\frac{7}{8}$, det. 4% 63 $\frac{3}{8}$ —64, detto 3% 50—50 $\frac{1}{2}$. detto 2 $\frac{1}{2}$ % 41 — 41 $\frac{1}{4}$, detto 1% 16 — 16 $\frac{1}{4}$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 96. — Detto Jedenburgs. z wypłatą 5% 95 — —. Detto Peszt. 4% 95 — —. Detto Medyol. 4% 94 — —. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 88 — 88 $\frac{1}{2}$, detto węgier. 78 $\frac{1}{2}$ —78 $\frac{3}{4}$, detto galic. i siedmiogr. 77 $\frac{1}{2}$ —77 $\frac{1}{2}$. detto innych krajów koron. 85 — 86. — Oblig. bank. 2 $\frac{1}{2}$ % 62 — 63. Pożyczka loter. z r. 1834 318 — 320. Detto z roku 1839 124 $\frac{1}{4}$ — 125. Detto z r. 1854 105 $\frac{3}{4}$ —106. Renty Como 15—15 $\frac{1}{2}$. Galic. list. zastawne 4% 77—78. Póln. Oblig. Prior. 5% 86 $\frac{1}{4}$ —86 $\frac{1}{4}$. — Glognickie 5% 80 — 81. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 85—85 $\frac{1}{2}$. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 87 — 88. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 110 — 111. Akcyi bank. narodowego 990 — 992. Akcyje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 218 $\frac{1}{2}$ —218 $\frac{1}{2}$. Akcyje niż. austr. tow. eskomp. 117 — 117 $\frac{1}{4}$. Detto Budzysko-Lincko-Gmundzkiej kol. 234 — 235. Detto póln. kolei 177 $\frac{1}{2}$ —177 $\frac{3}{4}$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 301 — 301 $\frac{1}{2}$. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% 100 $\frac{1}{2}$ — 101. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 94 $\frac{1}{2}$ —94 $\frac{3}{4}$. — Detto cisiańskiej kolei żel. 100 $\frac{1}{4}$ — 101. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 260 — 261. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 192 $\frac{3}{4}$ — 193. Detto losy tryest. 104 — 105. Detto tow. żegl. parowej 532 — 534. Detto 13. wydania — —. Detto Lloyda 360 — 365. Peszt. mostu łańcuch. 60 — 61. Akcyje młyn. parowego wiedz. 57 — 58. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 — 20. Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 złr. 77 — 78. Windischgrätz losy 24—24 $\frac{1}{2}$. — Waldsteina losy 26—26 $\frac{1}{2}$. — Keglevicha losy 15 — 15 $\frac{1}{4}$. Ks. Salma losy 42—42 $\frac{1}{4}$. St. Genois 39 $\frac{1}{2}$ —39 $\frac{1}{4}$. Palfiego losy 39 $\frac{1}{2}$ —39 $\frac{1}{4}$. Clarego 38 $\frac{3}{4}$ — 39. Amsterdam 2 m. 88 $\frac{1}{2}$ l. Augsburg Uso 106 $\frac{1}{2}$. — Bukareszt 31 T. 269 $\frac{1}{2}$. — Konstantynopol 31 T. — —. Frankfurt 3 m. 105 $\frac{3}{8}$ l. — Hamburg 2 m. 78 $\frac{3}{8}$. — Liwurna 2 m. 104 $\frac{1}{2}$. — Londyn 3 m. 10 — 17. — Medyolan 2 m.

104¹/₂. — Paryż 2 m. 122¹/₂. — Cesarskich ważnych dnkatów agio 7¹/₂. — Napoleonsdor 8 12 — 13. Angielskie Sover. 10 18 — 19 —. Imperyal Ros 8 23 — 24.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 5. stycznia.

Oblig. długu państwa 5% 82¹/₁₆; losowane obligacje 5% —; obligacje długu państwa 4¹/₂ % 71¹/₂; 4% —; 3% —; 2¹/₂% —; pożyczka loter z r. 1834 —; z r. 1839 —; z r. 1854 —; pożycz. nar. z r. 1854: 84¹/₁₆. Oblig. banku. Akcje bankowe 995. Akcje zakładu kredytowego 223³/₈. Akcje kolei półn. po 1000 złr. — Austr.-franc. akcje kolei żelaz po 500 fr z wypłatą w ratach —; detto z pełną wpłatą 309; — kolej żelazna lomb.-wenecka —. Akcje kolei nadcińskiej —. Kolej cesarzowy Elzbiety —. Kolej połud.-półn. komunikacyjna 189¹/₂. Akcje żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 536. Akcje żeglugi parowej Lloyd a po 500 złr. —. Akcje niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego po 500 złr. —. Galic. listy zast. 4% —. Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. —; detto galicyj. 78¹/₈; detto węgierskie 78¹/₂. Amsterdam 87¹/₂. Augsburg 106¹/₄ l. Bukareszt 269¹/₂. Konstantynopol —. Frankfurt 105. Hamburg 78. Lipsk —. Liwurna 104¹/₂. Londyn 10.15. Medyolan 104¹/₂. Marsylia 121¹/₂. Paryż 122¹/₂. Agio duk. ces. 7¹/₂.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 5. stycznia.

Zajechał do hotelu rosyjskiego: P. Mogilnicki Wit., z Rosyi.
Zajechali do hotelu europejskiego: PP. Czajkowski Izidor, z Jarosławia. — Morawski Rom., z Płotyzy

Dnia 6. stycznia.

Zajechali do hotelu rosyjskiego: PP. Hr. Dzieduszycki Zyg., z Medowy. — Hr. Borkowski Dunin S. w. z Szupar i.
Zajechali do hotelu angielskiego: PP. Hr. Borkowski Dunin Włodzimierz, z Strusowa. — Osobólski Wład., z Pesztu. — Wojczyński Alf., z Tuligłów — Br. Wimmerspe g. c. k. podporucznik, z Dembicy.

Zajechał do hotelu podolskiego: Fontana Adol., c. k. podporucznik z Przemysła

Zajechał do domu prywatnego: Madycki Marc, adwokat, z Krakowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 5. stycznia.

P. Paygart Adam, do Wiednia.

Dnia 6. stycznia.

PP. Białołbrzyski Stan., do Dziedziłowa. — Dąbrowski Mar., do Podhajec. — Mogielnicki Witold, do Krakowa. — Skrzyszowski Michał, do Bełża. — Wiszniewski Henr., do Dobrzan.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 4. stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	335.20	— 11.00	39.8	połu.-wsch.	sł. pogoda
2. god. popoł.	333.43	— 8.40	86.6	"	"
10. god. wiecz.	335.58	— 9.60	81.2	"	"

T E A T R.

Dziś na dochód artystki dram., Leopoldyny Waidinger, komedia niemiecka ze śpiewami: „**Etwas Kle nes.**“

Jutro na scenie polskiej: „**Wujaszek całego świata,**“ komedia w 3 aktach z niemieckiego.

KRONIKA.

Siódma lista skladek z wykupna kart uwalniających od powinowazania nowego roku 1858.

Złożyli: Jego Excelencya arcybiskup r. k. Baraniecki 25r. Jego Excel. arcybiskup ormiański Stefanowicz 2r., pani Pfaff tr., Witel tr., Stahl tr., Reunione Adriatica 2r., pani Romanowicz 30k., Uściński 1r., Drzewiecki 1r., Przeszlakiewicz 1r., Strasky, c. k. profesor 1r., Jan Klein 1r., Schürer 1r., Ościński 1r., Dr. Bischoff, c. k. profesor 1r., Wałęgowski 30k., Dr. Rajski 1r., Fried 30k., Herz 20k., Schwer 30k., p. Maniewska 30k., Jenny Baumann 1r., Engel 1r., Flach 1r., Dudziński 1r., Rogalski 1r., pani Gorecka 6k., pani Wysoczańska 10k., Franciszek Tomanek 2r., Zmurko, c. k. profesor 1r., H. Viebig 2r., Wincenty Hausner 5r., Reichan 1r. hrabina Caboga 1r., Sartyni 1r., pani Masara 10k., Magierowski 15k., Kohlhepp 1r., pani Kozatkowska 1r., Ehrbar 1r., Niemirowska 1r., Fiala 1r., kilku księży z kolegium Jezuitów 2r., N. N 1r., Miłaszewski 1r., Zellinger 1r., Karol Werner 4r., kilka partyi z domu pod nr. 95¹/₄ 5r.30k., Rodkiewicz 2r., Schaeffer 20k., Niedzielski 1r., Bochiński 1r., Szwestka 20k., Miechoński 30k., Kocuba 20k., Jan Schumann 1r., Jan Marischler 2r., N. N. 20k., Turkuł 2r., Dr. Neuhauser, c. k. radca 1r., Boni 2r., Henzel 2r., Bodyński 30k., Jurkiewicz 1r., Summer 1r., Obermann 30k., J. M. 10k., F. Sch. 6k., Czenger 15k., Dullinger 6k., pani Gądecka 10k. Razem 103r.38k., do tego z ostatniej listy 400r., suma 503r.38k.

Rok drugi Dodatku do „Czasu“ zawiera w czterech tomach następujące przedmioty alfabetycznie spisane według podpisu artykułów:

Arbużowski Bartłomiej — Wyprawa do Arabii po konie (zdarzenie prawdziwe).

Archiwa Berlińskie — Kilka drobnych wiadomości dziejowych.

Archiwa Podhoreckie — List nieznanego Awanturnika.

Bielowski August — Pokucie.

Bronikowski A. — Platona Jon czyli Rhapsodika.

Bystrzewski M. — Co to Włoszka?

Chodźko Alexander — Derwisz trzeci, powieść tłumaczona z perskiego — Przygody Pady zacha i czterech Derwiszów.

Czernicki Gustaw — Poezye z Lermontowa.

Dąbrowicki W. S. — Modlitwa z hiszpańskiego Lopez de Vega.

Domejko Ignacy — Czterem ięczna podróż z Paryża do Chili w r. 1838 — Wyjątki z listów do Adama Mickiewicza.

Dzieduszycki hr. Maurycy — Pojedynki — Kalejdoskop czyli dramat na Łysej Górze — Rzut oka na stan religijno-obyczajowy Polski w XVIII. wieku.

Felicyan M. — Termopile, poemat — Poezye: Złoty Cielec; Afrodyte Anadyomene; Kochanka króla Cefrena.

Groza Alexander — Marek Jakimowski, duma historyczna — Pamiętka nadzwyczajnego zdarzenia w klasztorze Berdyczowskim praktykowanego.

Helleniusz E. — O Unii w Polsce — Wiadomość historyczna o Zgromadzeniu XX. Bazyliańców w Humanii.

Kamieński B. — Negocjacje ze Szwecyą o pokój 1651 — 1653

Koźmian Kajetan — Biografia księcia Adama Czartoryskiego, generała ziem podolskich.

Kraszewski J. I. — Mogiły, fragment.

Krzeczunowicz Kornel — Postępowanie sądowe w sporach ozwroćnienie rzeczy wydzierżawionych w Galicyi.

Kulczycki Władysław — Komedyi Danta pieśń II. (Czyśca) i pieśń XXIII. (Raju) przekład — Zabiegi pusta tokańskiego Pawła Minucci na dworze królowej Ludwiki forytująco na tron polski Matiasza Medicis, księcia to-

kańskiego r. 1569 — Panteon — Szkice podróżne — Dwoje pism dyplomatycznych hr. Krzysztofa Masini, posła nadzwyczajnego Rzeczypospolitej Polskiej do książąt Włoszech r. 1674.

Leksykiewicz J. — Gymnastyka języka.

Lenartowicz Teofil — Komedi: Danta pieśń XXV (Piekle).

Lisiewicz J. — Badanie historyczne podania gminnego o Smoczey Jamie w Krakowie

Łabórski Michał — O administracyi francuskiej.

Łepkowski Józef — Drezno zbiory sztuk i archeologii w tem mieście.

Mann Maurycy — Drugie konferencye paryskie Fakt i prawa — Jeszcze jedna kwestya — Państwo i *Self-government* — Dzisiaj czyli Wieniec konwalij, dramat w czterech aktach — Zmiany konieczne — Państwo i Opozycja — Rosya i kwestye społeczne — Państwo dwulicowe — Wizyta u Panny Le Normand — Państwo i Kolonie — Zjazd dywersarze i opinia europejska — Oligarchia polityczna — Drugi obieg błędnego koła.

Mączyński Józef — Kościuszkowskie Czasy — Archiprezbyterowie i kapłani kościoła Maryackiego w Krakowie.

Medard F. — Zamiennik, powieść.

Morawski generał Franciszek — Bajki.

Moroz Leszek — Graezy, poemat satyryczny.

Mosbach August — Axela Sparrego, szambelana królowej szwedzkiej Krystyny poselstwo do Polski w r. 1645.

Norwid Cypryan — Białe kwiaty.

Oleszczyński Antoni — O sztukach pięknych.

Pol Wincenty — Ustęp z poematu „Wit Stwoszc“.

Siemiński Lucyan — Rzut oka na całoroczne piśmiennictwo w r. 1856. — O tłumaczeniach i o przekładzie Eschyla i hymnów kościelnych. — O literaturze pamiętnikowej, a w szczególności o pamiętnikach Ewy Felińskiej. — O Janie Potockim i jego romansie. — O Poezyi ukraińskiej i o poematach Alexandra Grozy. — Monografie historyczne „Cmentarz Powązkowski“ i „Wzory sztuki średniowiecznej.“ — Legendowe fałszerstwo i dwie konwersacje Ignacego Chodźki. — O sztukach pięknych w Polsce, o „Słowniku malarzy“ Rastawieckiego i o muzyce pieśni gminnych Kolberga — Elegia Dantyszka do Grynei — O poezyi chrześcijańskiej i o Dantyszkowych hymnach — O pamiętnikach Bartłomieja Michałowskiego. — O literaturze improwizowanej i o „Podróżach historycznych Niemcewicza.“ — O potrzebie pism czasowych i o *Tece* Wileńskiej.

Słomczewski Michał — Anglia i Anglicy w wieku ośmnastym. — Charakter i niebezpieczeństwa cywilizacyi przemysłowej.

Słowacki Juliusz — Do Eustachego J....

Suchecki Henryk — Ułamki gągolićkie pragskie.

Sulima Onufry — Uwagi nad oczyszczaniem i uwłaszczeniem włościan w Królestwie Polskiem.

Wozicki hr. Henryk — Uwagi o kwestyi włościańskiej (z powodu broszury Seweryna hr. Uruskiego: „Wola i niewola w pracy“).

Wozicki hr. Kazimierz — Zapiski ornitologiczne.

Zająski hr. Jan Konrad — Dwa dokumenta odnośne do zeszlowiekowych dziejów Ziemi Sanockiej.

Zająski generał hr. Józef — Kilka słów o dawnej broni w Polsce.

Żebrowski Teofil — Wiadomości numizmatyczne (z dwiema tablicami).

Kronika: z Krakowa sprawozdań miesięcznych dwanaście — ze Lwowa pięć — z Wiednia dwanaście — z Poznania trzy — z Berlina jedynaście — z Paryża trzynaście — z Londynu dwanaście — z Rzymu trzy — z Warszawy sześć

Gazetka literacka w każdym zeszytcie.